

Sygn. akt SNO 59/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 października 2015 r.

Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny w składzie:

SSN Jerzy Grubba (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jarosław Matras

SSN Krzysztof Strzelczyk

Protokolant Anna Kuras

przy udziale Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Okręgowego,
po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 października 2015 r.

sprawy **W. W.**,

sędziego Sądu Rejonowego,

w związku z odwołaniem Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego
od wyroku Sądu Apelacyjnego - Sądu Dyscyplinarnego
z dnia 27 maja 2015 r.

I - utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,

**II - kosztami postępowania odwoławczego obciąża Skarb
Państwa.**

UZASADNIENIE

Sędzia Sądu Rejonowego **W. W.** w postępowaniu dyscyplinarnym stanął
pod zarzutem tego, że:

1 – w okresie od dnia 8 lutego 2013r. do dnia 17 stycznia 2014r. dopuścił się rażącej i oczywistej obrazy przepisów art. 79§1 w zw. z art. 9§1, art.151§1 i 3, art. 152§1 kodeksu karnego wykonawczego, w ten sposób, że:

- a) orzekając w jednoosobowym składzie Sądu Rejonowego Wydziału Karnego w dniu 8 lutego 2013r. wydał postanowienie o warunkowym zawieszeniu wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec A. K. prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 17.08.2011r. w sprawie [...], pomimo że nie było ku temu bezwzględnie obowiązującego i koniecznego warunku korzystania przez skazanego z odroczenia wykonania kary pozbawienia wolności przez okres, co najmniej 1 roku;
- b) mimo niestawiennictwa we właściwej jednostce penitencjarnej w dniu 17.10.2011r. skazanego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 17.08.2011r. w sprawie [...] A, K, na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności, zwrotu dokumentacji wykonawczej przez jednostkę penitencjarną z powodu wcześniejszego odroczenia wykonania kary pozbawienia wolności i zwrotu akt sprawy w dniu 10 kwietnia 2013r. przez Sąd Okręgowy po uchyleniu postanowienia z dnia 8 lutego 2013r. w sprawie [...] zaniechał bezzwłocznego wykonania w.w. wyroku, a w szczególności nie zarządził wezwania skazanego do odbycia tej kary i zaniechał ponownego skierowania wyroku w sprawie [...] do wykonania,
- c) orzekając w jednoosobowym składzie Sądu Rejonowego Wydziału Karnego w dniu 8 lipca 2013r. wydał postanowienie o odroczeniu wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec A, K, prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 17.08.2011r. w sprawie [...], pomimo że łączny okres 1 roku odroczenia wykonania tej kary wobec tego skazanego upłynął z dniem 10 lutego 2013r. i po tej dacie skazany utracił prawo ubiegania się o odroczenie wykonania kary pozbawienia wolności na podstawie art. 151§1 k.k.w.,
- d) orzekając w jednoosobowym składzie Sądu Rejonowego Wydziału Karnego w dniu 17 stycznia 2014r. w sprawie [...] wydał postanowienie o warunkowym zawieszeniu wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec A. K. prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 17.08.2011r. w sprawie [...], pomimo że nie było ku temu bezwzględnie obowiązującego i koniecznego warunku

korzystania przez skazanego z odroczenia wykonania kary pozbawienia wolności przez okres co najmniej roku,

czym uchybił nadto godności urzędu,

tj. przewinienia dyscyplinarnego z art.107§1 u.s.p.

Sąd Apelacyjny – Sądu Dyscyplinarny wyrokiem z dnia 27 maja 2015 r. w sprawie sygn. akt [...] uniewinnił obwinionego od stawianego mu zarzutu.

Wyrok ten odwołaniem zaskarżył Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym podnosząc w nim zarzut:

- obraży prawa materialnego, tj. art. 107§1 u.s.p. przez jego niezasadne niezastosowanie, podczas gdy prawidłowa ocena prawna zachowania sędziego W. W. w świetle prawidłowych ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd Dyscyplinarny I Instancji prowadzi do wniosku, że w każdym z czterech przypadków z osobna, a zwłaszcza razem wziętych, składających się na zarzut stawiany sędziemu W. W., doszło zarówno do oczywistej, jak i rażącej obrazy przepisów prawa.

Podnosząc powyższe Rzecznik wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu – Sądowi Dyscyplinarnemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie Rzecznika ocenić należy jako niezasługujące na uwzględnienie.

Zasadniczą kwestią, od której wypada zacząć rozważania w niniejszej sprawie, a słusznie dostrzeżoną przez Sąd I instancji, jest to, że zarzut stawiany obwinionemu w żaden sposób nie może być uznany za wiążący się z uchybieniem godności wykonywanego urzędu. Zachowania opisane w zarzucie, w przypadku przyjęcia, że obwiniony dopuścił się ich, oceniane bowiem mogłyby być wyłącznie jako przewinienia służbowego w postaci rażącej obrazy przepisów prawa (art. 107§1 u.s.p.). Prawidłowo wskazano tu, w ślad za stanowiskiem Sądu Najwyższego (m. in. wyrok z dnia 11 września 2007r. w sprawie SNO 50/07), że w zarzucie naruszenia godności wykonywania zawodu sędziego wskazane powinny być takie zachowania, które, jako nieetyczne, czy gorszące, przynoszą ujmę

stanowisku sędziego. Nie wyczerpuje zatem znamion tego deliktu, wiążące się z wykonywaniem obowiązków służbowych sędziego, błędne zastosowanie prawa.

Jednocześnie jednak, nie można, co dostrzega również Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu swego wyroku, choć nie do końca konsekwentnie, łączyć oczywistej obrazy prawa z kwestią niezawisłości sędziowskiej. Zgodnie z dyspozycją art. 178 ust. 1 Konstytucji RP: „sędziowie w sprawowaniu swojego urzędu są niezawisli i podlegają tylko Konstytucji oraz ustawom”. Co oznacza, że niezastosowanie przez sędziego obowiązujących przepisów ustawy lub błędne ich zastosowanie, nie jest objęte sferą swobody orzekania wynikającej z niezawisłości sędziowskiej.

W niniejszej sprawie (pomijając wskazaną wyżej oczywistą niepoprawność postawionego zarzutu w zakresie podniesienia naruszenia godności sprawowanego urzędu), rzecz sprowadza się właśnie do tej kwestii, a więc do tego, czy obwiniony prawidłowo zastosował obowiązujące przepisy ustawy, czy też, że przy wydawaniu wskazanych orzeczeń, dopuścił się rażącej i oczywistej ich obrazy.

Nie ma potrzeby powtarzania w niniejszym miejscu wywodów przedstawionych szczegółowo w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia co do wątpliwości interpretacyjnych związanych ze stosowaniem art. 151 i 152 k.k.w. Dość zauważyć, że wykładnia tych przepisów nie była jednolita w poprzednim stanie prawnym, co między innymi skutkowało rozstrzygnięciem wątpliwości interpretacyjnych przez Sąd Najwyższy. Jak wydaje się też, Sąd I instancji sporządzając uzasadnienie w niniejszej sprawie nie dostrzegł wszystkich implikacji wynikających ze zmienionej ustawą z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 240, poz. 1431) treści art. 151 k.k.w. Bezsprzecznie też, nie wszystkie orzeczenia wydane przez obwinionego były wolne od wad, co spowodowało m. in. uchyleniem jednego z nich przez sąd II instancji. Bardziej wnikliwego rozważenia wymagałaby też sytuacja prawna skazanego w dniu 8 lipca 2013r. (orzeczenie z tego dnia w sprawie [...]). Kluczowa zaś dla sytuacji skazanego wydaje się omyłka, której dopuścił się obwiniony przy obliczaniu terminu odroczenia wykonania kary – orzeczenie z dnia 26 października 2012r. ([...]).

Nie ma jednak potrzeby rozważania, czy uchybienia te należy kwalifikować jako mające charakter oczywisty, najistotniejsze bowiem dla oceny zaistnienia

zarzuconego uchybienia dyscyplinarnego jest to, czy obraza przepisów, której ewentualnie dopuścił się obwiniony, może być uznana za rażącą.

Na tak postawione pytanie należy zdecydowanie udzielić odpowiedzi negatywnej.

Słusznie podniósł Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu swego orzeczenia, że „rażący charakter tejże obrazy należy odnosić do jej skutków ocenianych na tle konkretnych okoliczności, gdy popełniony błąd narusza istotne interesy stron bądź innych osób biorących udział w postępowaniu lub powoduje zagrożenia dla dobra wymiaru sprawiedliwości”.

Przyjmując te kryteria dla oceny, czy zachowania zarzucone obwinionemu miały charakter rażącego naruszenia prawa, odwołać trzeba się do dokonanych przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych, które w sprawie nie były kwestionowane. Wynika z nich, że wszystkie zachowania obwinionego, których dotyczy zarzut, związane były z postępowaniem wykonawczym prowadzonym w sprawie skazanego A. K. Za przestępstwo niealimentacji prawomocnie wymierzono mu karę pozbawienia wolności, lecz uzyskał odroczenie jej wykonania, gdyż podjął pracę i realizował swoje zobowiązania, co więcej, był on jedynym żywicielem rodziny. W tej sytuacji przyjęto, że wykonanie bezwzględnej kary pozbawienia wolności byłoby sprzeczne z celem tej kary, a nawet stanowiłoby dla rodziny skazanego ciężką dolegliwość. Ta konstatacja legła u podstaw wydania postanowienia z dnia 17 stycznia 2014r. ([...]), którym, w trybie art. 152§1 k.k.w., warunkowo zawieszono wykonanie kary pozbawienia wolności na okres próby wynoszący 4 lata.

Jak wynika z powyższego, wydane przez obwinionego orzeczenia nie spowodowały żadnej realnej szkody, nikt też w wyniku ich zapadnięcia nie doznał krzywdy. Nie można przyjąć również, że jakiegokolwiek dobro wymiaru sprawiedliwości doznało realnego uszczerbku, skoro istniały rzeczywiste podstawy do odroczenia odbycia kary, a następnie warunkowego zawieszenia jej wykonania. W tej sytuacji, nie można w pełni zasadnie twierdzić, że w wyniku decyzji obwinionego skazany uniknął odbycia prawomocnie wymierzonej bezwzględnej kary pozbawienia wolności, skoro, w niekwestionowanych realiach niniejszej sprawy, dobro wymiaru sprawiedliwości, a przede wszystkim rodziny skazanego, przemawiało za warunkowym zawieszeniem wykonania kary i taki cel miały

realizować wszystkie decyzje obwinionego. Co więcej, wykonanie kary uległo zawieszeniu na okres próby, co powoduje, że postawa skazanego nadal jest kontrolowana.

To ostatnie kryterium w niniejszej sprawie wydaje się najistotniejsze.

Podsumowując powyższe, stwierdzić należy, że w ocenie Sądu Najwyższego, uchybienia, których dopuścił się obwiniony przy rozpoznawaniu niniejszej sprawy nie miały charakteru **rażącego naruszenia prawa** (w tym jedno z nich zostało skorygowane w wyniku kontroli instancyjnej). Nie ma też jakichkolwiek podstaw do tego, aby przyjmować, iż jednocześnie dopuścił się on naruszenia godności wykonywanego urzędu. Nie można zatem uznać, że obwinionemu można przypisać popełnienie deliktu dyscyplinarnego z art. 107§1 u.s.p.

Brak zatem podstaw do uwzględnienia odwołania Rzecznika.

Kierując się przedstawionymi względami Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

)